

739

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICICTWA WĘGLOWEGO

z dnia 23 czerwca 1956 r.

w sprawie norm ubytków naturalnych paliw stałych.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. Nr 44, poz. 301) oraz § 1 ust. 1 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 29 listopada 1955 r. w sprawie przekazania uprawnień do ustalania norm ubytków naturalnych oraz trybu opracowania, stosowania i kontroli tych norm (Monitor Polski Nr 127, poz. 1630) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się z dniem 1 lipca 1956 r. normy ubytków naturalnych przy składowaniu paliw stałych określone

w załączniku nr 1 oraz instrukcję w sprawie stosowania powyższych norm, stanowiącą załącznik nr 2.

§ 2. Normy określone w § 1 nie dotyczą punktów rozdzielczych handlu detalicznego podległych Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1956 r.

Minister Górnictwa Węglowego: *F. Waniolka*

Załączniki do zarządzenia Ministra
Górnictwa Węglowego z dnia 23
czerwca 1956 r. (poz. 739).

Załącznik nr 1.

NORMY UBYTKÓW NATURALNYCH PALIW STAŁYCH PRZY MAGAZYNOWANIU NA SKŁADOWISKU O PODŁOŻU
UTWARDZONYM

I. Węgiel kamienny energetyczny

Sortymenty:

1) Węgiel klasy I, Ia, Ib, IIa, IIb.

a) gruby powyżej 25 mm, średni, przerosty i łupki palne:

Miejsce powstawania ubytku naturalnego	Opakowanie	Wysokość ubytku	Jednostka odniesienia
1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,5 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,4 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,2 %	Ilość wyladowywana
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

b) brykiety z węgla kamiennego, węgiel drobny I, II i III, nie sortowany, drobny IV i V, miał:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,7 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,6 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,3 %	Ilość wyladowywana
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

2) Muł:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	10,2 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	5,2 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,5 %	Ilość wyladowywana
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

3) Węgiel klasy IIc i sortymenty płukane

a) gruby powyżej 25 mm, średni i drobny I, II i III:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,7 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,6 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,3 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

b) nie sortowany, miał i drobny IV i V:

Miejsce powstawania ubytku naturalnego	Opakowanie	Wysokość ubytku	Jednostka odniesienia
1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,9 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,8 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,4 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

4) Węgiel gazowniczy i koksowniczy:

a) gruby powyżej 25 mm i średni:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,5 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,4 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,3 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

b) nie sortowany i drobny I, II, III, IV i V, miał:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,7 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,6 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,4 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

c) muł flotacyjny:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	10,2 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	5,2 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,5 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

5) Brykiety z węgla brunatnego:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,9 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,8 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyladunek	„	0,4 %	Wyladowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

6) Pył modelarski:

Miejsce powstawania ubytku naturalnego	Opakowanie	Wysokość ubytku	Jednostka odniesienia
1	2	3	4
W magazynie zamkniętym, na podłożu utwardzonym i nie utwardzonym — przy przechowywaniu, wyładowywaniu na magazyn, niezależnie od pory roku	worki papierowe	0 (zero) %	

II. Koks:

1) Odlewniczy: kęsy powyżej 80 mm, kostka 63 — 80 mm oraz wielkopiecowy:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,15 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,1 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyładunek	„	0,1 %	Wyładowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,05%	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

2) Opalowy: powyżej 40 mm, o wymiarach 40 — 6,3 mm nie sortowany, koksik, półkoks oraz półkoksik:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,3 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,2 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyładunek na magazyn	„	0,2 %	Wyładowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

3) Koks gazowniczy: powyżej 40 mm, o wymiarach 40 — 10 mm nie sortowany oraz koksik:

1	2	3	4
Składowisko otwarte*)	luzem	0,3 %	Magazynowana ilość w okresie letnim
Składowisko otwarte*)	„	0,2 %	Magazynowana ilość w okresie zimowym
Wyładunek	„	0,2 %	Wyładowywana ilość
*) Przy magazynowaniu na składowisku nie utwardzonym dolicza się	„	0,1 %	w stosunku rocznym od magazynowanej ilości

III. Lofix — podpałka:

1	2	3	4
Magazyn zamknięty	worki papierowe	2,0 %	w okresie letnim
„ „	„	1,0 %	w okresie zimowym
„ „	kartony	0 (zero) %	niezależnie od pory roku

Normy wymienione w części I pkt 1 — 5, w części II pkt 1 — 3 i w części III powinny być stosowane zgodnie z instrukcją stanowiącą załącznik nr 2 do zarządzenia.

Załącznik nr 2.**INSTRUKCJA W SPRAWIE STOSOWANIA NORM UBYTKÓW NATURALNYCH WĘGLA KAMIENNEGO, BRYKIETÓW Z WĘGLA KAMIENNEGO I BRUNATNEGO ORAZ KOKSU, PÓŁKOKSU I PODPAŁKI „LOFIX“**

I) Stawki ubytków podane są procentowo rocznie w stosunku do tonażu paliw magazynowanych w roku kalendarzowym. Zapas na początku roku należy doliczyć do ilości wyładowanych na składowisku w ciągu roku kalendarzowego, a od tego odliczyć zapas na koniec roku. Będzie to tonaż, od którego należy obliczyć ubytki w skali rocznej.

Przykład:

Zapas na dzień I.I.	500 t
Wyładowano w ciągu roku	8550 t
Razem	<u>9050 t</u>
Zapas na dzień 31.XII.	300 t
Tonaż do obliczenia ubytku	<u>8750 t</u>

II) W przypadkach zabierania ze składowiska podczas roku kalendarzowego poszczególnych partii paliwa stwierdzone w tych partiach ubytki należy odliczyć od ustalonego rocznego ubytku, gdyż ubytki w poszczególnych partiach powinny być zaksięgowane (spisane) we właściwym czasie.

Przykład:

Na magazynowanych w ciągu roku 8750 t stwierdzono ubytek 81 t. Zabrano w międzyczasie:	
I partię 1200 t i stwierdzono ubytek 8,6 t	
II partię 900 t i stwierdzono ubytek 7,4 t	16 t
na 6650 t ubytek wynosi	<u>65 t</u>

III) Stawki ubytków należy sumować uwzględniając sortyment, porę roku i rodzaj składowiska.

Okres letni liczy się od 1 kwietnia do 30 września, a zimowy od 1 października do 31 marca. Okresu składowania w ciągu roku nie bierze się pod uwagę, poza stosowaniem odmiennych stawek przy magazynowaniu w okresie letnim i zimowym.

Przykłady:

A.a. Magazynowano w ciągu roku w składz. o podłożu utwardzonym,	8550 t węgla
w tym:	
1) orzecha I klasy I b	4500 t
2) nie sortowanego II c	4050 t
z tego w okresie letnim:	
1) orzecha I	2000 t
2) nie sortowanego	1500 t

Obliczenie:

ad 1. a) wyładunek	0,2%	od 4500 t	9 t
b) przechowywanie:			
latem	0,5%	od 2000 t	10 t
zimą	0,4%	od 2500 t	10 t
razem ubytek orzecha I			<u>29 t, tj. 0,64%</u>
ad 2. a) wyładunek	0,4%	od 4050 t	16,2 t
b) przechowywanie:			
latem	0,9%	od 1500 t	13,5 t
zimą	0,8%	od 2550 t	20,4 t
razem ubytek węgla nie sortowanego			50,1 t, tj. 1,2%
łączny ubytek			<u>29 + 50,1 = 79,1 t, tj. 0,92%</u>

A.b. Magazynowano w ciągu roku na składowisku o podłożu utwardzonym,	8550 t	oksu
w tym:		
1) koksu wielkopiecowego	4500 t	

2) koksu gazowniczego	4050 t
z tego w okresie letnim:	
1) koksu wielkopiecowego	2000 t
2) koksu gazowniczego	1500 t

Obliczenie:

ad 1. a) wyładunek	0,1%	od 4500 t	4,5 t
b) przechowywanie:			
latem	0,15%	od 2000 t	3,0 t
zimą	0,1%	od 2500 t	2,5 t
razem ubytek koksu wielkopiecowego			<u>10 t, tj. 0,22%</u>
ad 2. a) wyładunek	0,2%	od 4050 t	8,1 t
b) przechowywanie:			
latem	0,3%	od 1500 t	4,5 t
zimą	0,2%	od 2550 t	5,1 t
razem ubytek koksu gazowniczego			<u>17,7 t, tj. 0,44%</u>
łączny ubytek 10 + 17,7			<u><u>27,7 t, tj. 0,32%</u></u>

B.a. Magazynowano w ciągu roku 6200 t węgla na składowisku o podłożu nie utwardzonym,

w tym:	
1) brykietów z węgla kamiennego	1400 t
2) mialu płukanego	4800 t
z tego w okresie letnim:	
1) brykietów	600 t
2) mialu płukanego	2000 t

Obliczenie:

ad 1. a) wyładunek	0,3%	od 1400 t	4,2 t
b) przechowywanie:			
latem	0,7%	od 600 t	4,2 t
zimą	0,6%	od 800 t	4,8 t
c) podłoże nie utwardzone	0,1%	od 1400 t	1,4 t
razem ubytek brykietów			<u>14,6 t, tj. 1,04%</u>
ad 2. a) wyładunek	0,4%	od 4800 t	19,2 t
b) przechowywanie:			
latem	0,9%	od 2000 t	18,0 t
zimą	0,8%	od 2800 t	22,4 t
c) podłoże nie utwardzone	0,1%	od 4800 t	4,8 t
razem ubytek mialu			<u>64,4 t, tj. 1,34%</u>
łączny ubytek 14,6 + 64,4			<u><u>81 t, tj. 1,30%</u></u>

B.b. Magazynowano w ciągu roku 6200 t koksu na składowisku o podłożu nie utwardzonym,

w tym:	
1) koksu odlewniczego	1400 t
2) koksu opałowego	4800 t
z tego w okresie letnim:	
1) koksu odlewniczego	600 t
2) koksu opałowego	2000 t

Obliczenie:

ad 1. a) wyładunek	0,1%	od 1400 t	1,4 t
b) przechowywanie:			
latem	0,15%	od 600 t	0,9 t
zimą	0,1%	od 800 t	0,8 t
c) podłoże nie utwardzone	0,05%	od 1400 t	0,7 t
razem ubytek koksu odlewniczego			<u>3,8 t, tj. 0,27%</u>

ad 2. a) wyładunek	0,2%	od 4800 t	9,6 t
b) przechowywanie:			
latem	0,3%	od 2000 t	6,0 t
zimą	0,2%	od 2800 t	5,6 t
c) podłoże nie utwardzone	0,1%	od 4800 t	4,8 t
razem ubytek koksu opałowego			26,0 t, tj. 0,54%
łącznie ubytek 3,8 + 26	=		<u>29,8 t, tj. 0,48%</u>

C. Magazynowano 5 t podpalki „Lofix” w workach papierowych:
 w okresie letnim 3 t 2% 60 kg
 w okresie zimowym 2 t 1% 20 kg
 ubytek roczny na 5 t 80 kg

IV. O ile stwierdzone ubytki przekraczają ilość, jaka wynika z zastosowania stawek przewidzianych normami, należy przeprowadzić szczegółowe dochodzenie.

Stwierdzone nadwyżki należy również sprawdzać, ponieważ mogły one powstać na skutek np. zbierania podłoża na składach o powierzchni nie utwardzonej.